HYDROMELIORÁCIE, štátny podnik
Vrakunská 29
825 63 Bratislava 211
e-mail: info@hmsp.sk, web: www.hmsp.sk

Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby poškodeného prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení

Investície do preventívnych opatrení zameraných na zníženie následkov pravdepodobných prírodných katastrof, nepriaznivých udalostí a katastrofických udalostí

Projektový celok PC2

Hydromelioračné kanály na území v správe SVP, š. p., OZ Piešťany

Hydromelioračný kanál ev. č. 5306 084 002 v okrese Martin

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa prílohy č. 8a k zákonu č. 24/2006 Z. z.

Bratislava, november 2016

OBSAH

I. Základné údaje o navrhovateľovi ... 1

II. Názov zmeny navrhovanej činnosti ... 2

III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti ... 3

III.1 Umiestnenie navrhovanej činnosti ... 3

III.2 Stručný opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch ... 3

III.2.1 Opis technického a technologického riešenia ... 3

III.2.2 Požiadavky na vstupy ... 5

III.2.3 Údaje o výstupoch ... 5

III.3 Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie ... 6

III.4 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov ... 6

III.5 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice ... 7

III.6 Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí ... 7

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických ... 8

V. Záverečné zhrnutie ... 10

VI. Prílohy ... 13

VII. Miesto a dátum spracovania ... 13

VIII. Údaje o spracovateľovi oznámenia ... 13

IX. Oprávnený zástupca navrhovateľa ... 13

X. Mapová a iná obrazová dokumentácia ... 14

I. Základné údaje o navrhovateľovi

1. Názov navrhovateľa: Hydromeliorácie, štátny podnik

2. Identifikačné číslo: 35860839

3. Sídlo: Vrakunská ulica č. 29
825 63 Bratislava 211

4. Oprávnený zástupca: Ing. Mária Ondrušová
poverená výkonom funkcie riaditeľa
Hydromeliorácie, š. p.
Vrakunská ulica č. 29
825 63 Bratislava 211
Tel. +421 2 4342 2931
+421 2 4025 8212
Fax: +421 2 4524 8946
E-mail: info@hmsp.sk

5. Kontaktná osoba na poskytnutie informácií o navrhovanej činnosti:
Ing. Ján Alena
vedúci odboru špeciálnych vodohospodárskych činností
Hydromeliorácie, š. p.
Vrakunská ulica č. 29
825 63 Bratislava 211
Tel. +421 2 4524 8943
Fax: +421 2 4524 8946
E-mail: alena@hmsp.sk

6. Miesto na konzultácie: Hydromeliorácie, š. p.
Vrakunská ulica č. 29
825 63 Bratislava 211

II. Názov zmeny navrhovanej činnosti

Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby poškodeného prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení

Investície do preventívnych opatrení zameraných na zníženie následkov pravdepodobných prírodných katastrof, nepriaznivých udalostí a katastrofických udalostí

Projektový celok PC2

Rekonštrukcia kanála na území obce Ležiachov:
kanál 01, ev. č. 5306 084 002

III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti

III.1 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Žilinský

Okres: Martin

Obec: Ležiachov

Katastrálne územie: Ležiachov; kód katastra: 831972

Parcelné čísla (parcely registra C): Ležiachov (229/2; 219; 281)

Zmena navrhovanej činnosti (rekonštrukcia hydromelioračného kanála a osadenie stavidla/stavidiel na zabezpečenie retencie vody) podľa kritérií uvedených v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (11. Poľnohospodárska a lesná výroba, položka číslo 3 „Vodohospodárske projekty pre poľnohospodárstvo vrátane melioračných zásahov“).

III.2 Stručný opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch

III.2.1 Opis technického a technologického riešenia

Rekonštrukcia existujúceho hydromelioračného kanála ev. č. 5 306 084 002 v okrese Martin na území obce Ležiachov je zmenou povolenej činnosti, pričom ťažiskom je:

a) obnovenie pôvodných parametrov existujúceho hydromelioračného kanála, ktorý je určený na odvádzanie prebytočnej vody z poľnohospodárskej krajiny;
b) osadenie stavidiel v kanáloch s cieľom zabezpečovať retenciu vody na podporu poľnohospodárskej krajiny v obdobiach sucha ako súčasti adaptácie na zmenu klímy.

Kanál je dlhý 880 m a mal pôvodne lichobežníkový priečny profil so šírkou dna 1 – 1,5 m. Brehy kanála boli spevnené vegetačným povrchom. Na kanáli je priepust pod cestou do obce Ležiachov. Kanál v celom úseku odvádza povrchový odtok z územia cca 22 ha. Hydromelioračný kanál ústi z ľavej strany do potoka s miestnym názvom Ležiachovský Turiec alebo Ležiachovský potok, oficiálne to je bezmenný prítok Turca, ktorý je v správe SVP, š. p.

Technické riešenie rekonštrukcie kanála je triviálne, pretože jednoduchými, technicky nenáročnými postupmi sa obnoví pôvodná funkcia existujúcej vodnej stavby určenej najmä na odvádzanie prebytočnej vody z poľnohospodárskej krajiny. Rekonštrukcia kanála spočíva najmä v odstránení nánosov, buriny a náletových drevín. Predpokladá sa, že zhotoviteľ na rekonštrukciu použije štandardné stavebné stroje na vykonávanie zemných prác (bagre) z brehov kanálov.

Novým technologickým prvkom, ktorý je zmenou navrhovanej činnosti, bude rozšírenie vybavenia kanála o stavidlo/stavidlá, čím sa vytvoria podmienky na akumuláciu vody zo zbernej oblasti, čím sa zabráni vysušovaniu poľnohospodárskej pôdy počas suchých období.

Rekonštrukcia hydromelioračných kanálov tvoriacich optimálnu sieť, ktorej rozsah schválila vláda SR uznesením č. 573 z 20. novembra 2014 [1], je súčasťou projektu „Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby poškodeného prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení – Investície do preventívnych opatrení zameraných na zníženie následkov pravdepodobných prírodných katastrof, nepriaznivých udalostí a katastrofických udalostí“. Kanály budú po rekonštrukcii plniť úlohu v oblasti prevencie pred vznikom škôd na poľnohospodárskej produkcii, ktoré spôsobuje zamokrenie a v extrémnych situáciách až zaplavenie ako následok dlhotrvajúcich alebo prívalových zrážok. Po dokončení rekonštrukcie kanálov bude:

1. obnovená prietoková kapacita hydromelioračných kanálov v stabilizovaných hydromorfologických pomeroch;
2. využitý kapacitný potenciál na zadržanie vody v období sucha a jej využitie v prospech poľnohospodárskej krajiny, čím sa posilní retenčná kapacita spádového územia ako súčasť adaptácie na klimatickú zmenu, na suché obdobia.

Okrem vyššie uvedeného účelu projektu možno po rekonštrukcii kanálov očakávať nekvantifikovateľné zlepšenie:

a) plynulým a rýchlejším prúdením vody ako reakcie na zníženie odporu prostredia proti jej pohybu, čo sa prejaví:
   - zvýšením turbulencie prúdu a obsahu kyslíka vo vode;
   - zlepšením teplotného režimu a znížením prehrievania vody;
b) podmienok na vzájomnú hydraulickú interakciu vody v kanáli s podpovrchovou vodou na priľahlých územiach;
c) podmienok na vznik stabilnej biologickej rovnováhy;
d) obmedzením podmienok na eutrofizáciu zmenou teplotných podmienok a priebežným odplavovaním látok, ktoré stimulujú nadmerný rast siníc, rias a vyšších rastlinných foriem;
e) odstránením nánosov z hydromelioračných kanálov a ich uložením na vhodné miesta podľa platných predpisov sa preventívne zabráni možnostiam nepriaznivého ovplyvnenia kvality vody v územne príslušných útvaroch povrchovej a podzemnej vody.

Projekt bude financovaný z prostriedkov Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020. Európska komisia podmienila financovanie projektu, okrem dodržania všeobecných kritérií oprávnenosti, splnením ďalších podmienok:

- posúdenie v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a je predložené konečné stanovisko o posudzovaní vplyvov na životné prostredie;
- dodržanie a preukázanie súladu s čl. 6 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, ak je to relevantné;
- splnenie podmienok, ktoré vyplývajú zo zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Podľa usmernenia Odboru environmentálneho posudzovania Sekcie environmentálneho hodnotenia a riadenia MŽP SR je každý z rekonštruovaných kanálov samostatnou stavbou a z toho dôvodu každý kanál musí byť samostatne podrobený zisťovaciemu konaniu vplyvu zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie, pričom vecne príslušným orgánom štátnej správy je okresný úrad.

[1] Koncepcia revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku. 134. schôdza vlády Slovenskej republiky dňa 20. novembra 2014. Číslo materiálu: UV-39596/2014. Dostupné na internete: http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=24021.

Okrem vyššie uvedených podmienok sa zmena navrhovanej činnosti posudzuje v súlade s článkom 4, odsekmi 7, 8 a 9 rámcovej smernice o vode 2000/60/ES[2] (podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v platnom znení, ktorý je transpozíciou rámcovej smernice o vode do právneho poriadku Slovenskej republiky). Primárne posúdenie významnosti vplyvu rekonštrukcie hydromelioračných kanálov na stav vodných útvarov vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov rámcovej smernice o vode v súčasnosti vykonal Výskumný ústav vodného hospodárstva na základe poverenia MŽP SR č. 4542/2015-6.2 zo dňa 31.03.2015:

- Dotknutý útvar povrchovej vody je 58,6 km dlhý úsek rieky Turiec (kód SKV0026), ktorý má v Martine priemerný prietok približne 11 $m^3 \cdot s^{-1}$. Keby sa počas rekonštrukcie z kanála naplneného až po úroveň okolitého terénu naraz vypustil celý objem vody, čo je z technického a hydraulického hľadiska nemožný jav, v čase maxima by bol prietok vody vytekajúcej z kanála 01 menší ako 4 % priemerného prietoku vody v Turci, čo je menej ako dosiahnuteľná spoľahlivosť štandardného hydrometrického určovania prietoku vody v prirodzených vodných. Z toho vyplýva, že hydrometrickými metódami by sa vypustenie vody z kanála 01 nedalo vôbec zistiť.
- Dotknutým útvarom podzemnej vody sú Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny (kód útvaru SK2002100P) a jeho plocha je 438,588 km^2. Ak má kanál 01 hydraulický dosah na každú stranu 50 m (čo je veľmi nepravdepodobné v ílovitých, málopriepustných zeminách zistených pedologickým prieskumom, v skutočnosti je užší), maximálne možné ovplyvnené územie by malo maximálnu plochu približne 0,09 km^2, čo je 0,02 % plochy dotknutého útvaru podzemnej vody.

III.2.2 Požiadavky na vstupy

Uskutočnenie zmeny navrhovanej činnosti nevyžaduje žiadne vstupy. Predmetný hydromelioračný kanál už existuje a jeho rekonštrukcia nevyvoláva nároky na ďalší záber pôdy, spotrebu vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravnú a inú infraštruktúru, nároky na pracovné sily a ani iné nároky. Nánosy, burina a náletové kroviny odstránené z kanála síce budú vykladané na brehy, ale počas vykonávania činnosti budú odvážané na miesta, ktoré budú určené v projekte. Rekonštrukciu bude vykonávať vybraný zhotoviteľ vlastnými pracovnými silami a zariadeniami.

III.2.3 Údaje o výstupoch

Základným výstupom je obnovenie pôvodnej funkcie hydromelioračného kanála určeného na odvádzanie prebytočnej vody z poľnohospodárskej krajiny. Ďalším výstupom, ktorý je zmenou navrhovanej činnosti, je využitie kapacitného potenciálu kanála akumulovať vodu počas mokrých období na jej využitie v prospech poľnohospodárskej krajiny v obdobiach sucha, čím sa posilní retenčná kapacita spádového územia ako súčasť adaptácie na zmenu klímy. Tento výstup:

- neovplyvní stav ovzdušia (nebude zdrojom znečistenia);
- nebude produkovať odpadové vody a ani iné odpady;

[2] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 5; Ú. v. ES L 327, 22.12.2000) v znení rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 2455/2001/ES (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 6; Ú. v. ES L 331, 15.12.2001), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/32/ES (Ú. v. EÚ L 81, 20.3.2008), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/105/ES (Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/31 (Ú. v. EÚ L 40, 5.6.2009).

- nebude zdrojom hluku, vibrácií, žiarenia, tepla alebo zápachu;
- neprinesie iné vplyvy;
- nevyvolá žiadne investície.

III.3 Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie

Rekonštrukcia každého existujúceho hydromelioračného kanála je samostatnou nezávislou činnosťou, ktorá bude uskutočňovaná v poľnohospodárskej krajine. Prepájanie rekonštrukcie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území nie je potrebné.

Pri rekonštrukcii hydromelioračného kanála sa nebudú používať žiadne látky alebo technológie, ktoré by mohli zapríčiniť haváriu. Kanál v súčasnosti je a po rekonštrukcii zostane organickou súčasťou poľnohospodárskej krajiny a bude plniť funkcie, na ktoré bol vybudovaný. Zmenou navrhovanej činnosti sa doterajšie funkcie hydromelioračného kanála rozšíria o schopnosť zadržiavať vodu a tým podporovať poľnohospodársku krajinu v čase sucha. Technológie aplikované pri zmene navrhovanej činnosti sú štandardnými, prakticky overenými postupmi, pri ktorých nie sú známe žiadne riziká havárií, pokiaľ zhotoviteľ dodrží platné predpisy súvisiace s vykonávanou činnosťou.

III.4 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Hydromelioračný kanál ev. č. 5 306 084 002 v okrese Martin na území obce Ležiachov bol vybudovaný na základe požiadavky miestnych poľnohospodárov. Projekt vypracoval Hydroprojekt Praha v rokoch 1953 – 1954 v zmysle investičnej úlohy, ktorú schválila Rada krajského národného výboru v Žiline pod č.734/53.

Zmena navrhovanej činnosti má za cieľ

- obnoviť pôvodné parametre existujúceho hydromelioračného kanála, ktorý je určený na odvádzanie prebytočnej vody z poľnohospodárskej krajiny;
- osadenie stavidla/stavidiel v kanáli s cieľom zabezpečovať zadržiavanie vody na podporu poľnohospodárskej krajiny v obdobiach sucha ako súčasti adaptácie na zmenu klímy.

Uvedená zmena obsahuje prvky nakladania s vodami podľa § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

Na uskutočnenie zmeny navrhovanej činnosti sú potrebné tieto povolenia:

1. Zisťovacie konanie a rozhodnutie okresného úradu vydané v zisťovacom konaní podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
2. Povolenie orgánu štátnej vodnej správy podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.
3. Podľa § 57 a § 61 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov manipulačný poriadok hydromelioračného kanála schválený

orgánom štátnej vodnej správy, ktorý upraví postup správcu vodnej stavby pri osobitnom užívaní vôd a pri prevádzke vodnej stavby.

III.5 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Navrhovaná zmena činnosti nebude mať vplyvy, ktoré by mohli presiahnuť štátne hranice Slovenskej republiky.

III.6 Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí

Kanál ev. č. **.** 5306 084 002 sa nachádza severne od obce Ležiachov. Začína v poli pri miestnej komunikácii. Po 190 m prechádza ďalšou cestou a pokračuje v pôvodnom východnom smere popri poľnej ceste. Asi 100 m pred vyústením do recipientu sa približuje k poľnej ceste do tesného kontaktu.

Tabuľka III.1. Klimatické charakteristiky na dotknutom území

Klimatický región	Teplý	
Klimatický okrsok	Teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou	
Obdobie	1961-1990	1991-2014
Teplota vzduchu za rok [°C]	7,3	8,1
Teplota vzduchu za letný polrok [°C]	13,6	14,6
Úhrn zrážok za rok [mm]	712	743
Úhrn zrážok za letný polrok [mm]	442	454
Úhrn potenciálnej evapotranspirácie za rok [mm]	636	663
Úhrn potenciálnej evapotranspirácie za letný polrok [mm]	542	567
Klimatická vodná bilancia za rok [mm]	76	80
Klimatická vodná bilancia za letný polrok [mm]	-100	-113
Index aridity [-]	1,12	1,12
Počet dní so zásobou vody v pôde pod 50 % využiteľnej vodnej kapacity	15	26

Územie obce Ležiachov je zaradené do humídnej oblasti. Hydromelioračný kanál odvodňuje územie, ktoré je rizikové z hľadiska výskytu záplav. V kritickom roku 2010, kedy boli na Slovensku zaplavené takmer všetky náchylné lokality, sa na danom území vyskytli záplavy. Potenciál využitia rekonštruovaného kanála preto bude okrem hlavnej funkcie v odvádzaní prebytočnej pôdnej vody v čase vlhkých období aj v odvádzaní vnútorných vôd v čase záplav. V čase sucha bude kanál využitý na retenciu vody v spádovej oblasti a tým sa stane súčasťou adaptačných opatrení na zmenu klímy. V oblasti sa vyskytuje priemerne menej ako 50 dní sucha, s trendom nárastu počtu suchých dní. Klimatické charakteristiky územia sú uvedené v tabuľke III.1.

Hydromelioračný kanál na území obce Ležiachov neovplyvňuje lokality s evidovanými mokraďovými a inými chránenými ekosystémami a preto jeho rekonštrukciou nedôjde k narušeniu sústavy chránených území ktoré zabezpečujú ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území členských štátov Európskej únie s cieľom zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii (Natura 2000).

Hydromelioračný kanál neovplyvňoval, neovplyvňuje a ani po rekonštrukcii a zmene navrhovanej činnosti nebude ovplyvňovať zdravie ľudí.

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických

Hydromelioračný kanál ev. č. 5 306 084 002 na území obce Ležiachov existuje a bol vybudovaný na odvádzanie prebytočnej pôdnej vody v čase vlhkých období a tiež na odvádzanie vnútorných vôd v čase záplav. Kanál je súčasťou životného prostredia v predmetnej oblasti. Zmenou navrhovanej činnosti, ktorou je osadenie stavidla/stavidiel v kanáli, sa vytvorí možnosť zabezpečovať zadržiavanie vody na podporu poľnohospodárskej krajiny v obdobiach sucha ako súčasti adaptácie na zmenu klímy.

Analýzu kvality vody vykonali pracovníci Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra – Výskumného ústavu pôdoznalectva a ochrany pôdy[3] podľa nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z. z. v znení nariadenia vlády SR č. 398/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd (tabuľka IV.1.). Vo vode v kanáli sa nezistilo prekročenie ukazovateľov kvality povrchovej vody v zmysle prílohy č. 1 predmetného nariadenie vlády Slovenskej republiky. Z uvedeného vyplýva, že nehrozí potenciálne riziko zhoršenia kvality vody recipienta do ktorého je kanál 01 vyústený.

Tabuľka IV.1. Ukazovatele kvality vody v kanáli pri obci Ležiachov (ev. č. 5306 084 002)

Lokalita	Ukazovateľ							
	pH	P_{tot} [%]	RL_{105oC} [mg/l]	NO_3^- [mg/l]	$CHSK_{Cr}$ [mg/l]	Enterokoky [KTJ/ml]	Kolif.bakt. [KTJ/ml]	Fekkoly [KTJ/ml]
Kanál 01 (obec Ležiachov)	7,90	0,010	396	8,93	6,56	3	20	10

Hodnotenie kvality sedimentov v kanáli vykonali pracovníci Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra – Výskumného ústavu pôdoznalectva a ochrany pôdy[4] podľa ustanovení zákona č. 188/2003 Z. z. o aplikácii čistiarenského kalu a dnových sedimentov do pôdy a o doplnení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Tabuľka IV.2. Hodnoty koncentrácie rizikových látok v dnových sedimentoch kanála pri obci Ležiachov (ev. č. 5306 084 002)

Ukazovateľ	Symbol	Jednotka	Limitná hodnota	Hodnota v kanáli
Pôdna reakcia	–	–	> 5	7,57
Sušina	–	[%]	–	59,7
Organický podiel	–	[%]	≥ 18	7,04
Celkový obsah dusíka	N_{tot}	[%]	–	0,318
Celkový obsah fosforu	P_{tot}	[%]	–	0,081
Celkový obsah draslíka	K_{tot}	[%]	–	1,39
Celkový obsah horčíka	Mg_{tot}	[%]	–	1,59
Arzén	As	[mg/kg]	20	7,28
Kadmium	Cd	[mg/kg]	10	0,308
Chróm	Cr	[mg/kg]	1 000	85,3

[3] Píš, V.: Posúdenie investícií do preventívnych opatrení zameraných na zníženie dôsledkov katastrof na potenciál poľnohospodárskej výroby. Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy. Bratislava, 2015.

[4] Píš, V.: Posúdenie investícií do preventívnych opatrení zameraných na zníženie dôsledkov katastrof na potenciál poľnohospodárskej výroby. Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy. Bratislava, 2015.

Ukazovateľ	Symbol	Jednotka	Limitná hodnota	Hodnota v kanáli
Meď	Cu	[mg/kg]	1 000	20,9
Ortuť	Hg	[mg/kg]	10	0,046
Nikel	Ni	[mg/kg]	300	32,9
Olovo	Pb	[mg/kg]	750	18,9
Zinok	Zn	[mg/kg]	2 500	101
Polyaromatické uhľovodíky	PAU	[mg/kg]	6,0	0,822
Polychlórované bifenyly	PCB	[mg/kg]	0,8	0,003
Adsorbovateľné organické halogény	AOX	[mg/kg]	500	10,6

Počas vykonávania zmeny navrhovanej činnosti môže, najmä v závislosti od charakteru sedimentov v kanáli a mechanických vlastností zemín v ktorých je kanál vybudovaný, nastať krátkodobé zvírenie odstraňovaných nánosov a mierne zvýšenie koncentrácie plavenín v samotnom kanáli a čiastočne tiež v bezmennom prítoku Turca (v potoku Ležiachovský Turiec alebo Ležiachovský potok), do ktorého je kanál zaústený. Vzhľadom na pomer dimenzií a prietoku vody v kanáli a v recipiente možno konštatovať, že zvýšenie koncentrácie plavenín v rieke bude minimálne, až zanedbateľné.

V súvislosti s hodnotením krátkodobých nepriaznivých účinkov realizácie projektu sa možno oprieť o oficiálne stanovisko Európskej komisie k výnimkám z rámcovej smernice o vode uverejnené v roku 2009[5]. Podľa tohto dokumentu niekedy môžu nastať fluktuácie v stave vodných útvarov v dôsledku krátkotrvajúcej ľudskej činnosti, ako je výstavba alebo údržba. V prípade, ak je stav vodného útvaru nepriaznivo ovplyvnený len na krátku dobu a počas krátkeho časového obdobia sa obnoví bez toho, aby bolo nutné vykonať nápravné opatrenia, tieto výkyvy stavu vodného útvaru nepredstavujú zhoršenie jeho stavu. V takýchto prípadoch sa čl. 4 ods. 7 smernice 2000/60/ES neaplikuje. Napríklad, dočasné účinky počas výstavby sa nemusia riešiť, pokiaľ sa nepredpokladá zhoršenie stavu vodného útvaru alebo jeho časti po skončení výstavby.

V kanáli bude zvírenie odstraňovaných nánosov a zvýšenie koncentrácie plavenín trvať len krátky čas. Už po prerušení prác a určite po ich skončení sa kvalita vody vráti do pôvodné stavu bez prijatia akýchkoľvek sanačných opatrení. Z uvedených dôvodov možno usudzovať, že projekt počas výstavby nepodlieha ustanoveniam čl. 4 ods. 7 smernice 2000/60/ES.

Podmienky verejného obstarávania formulované obstarávateľom vyžadujú, aby boli práce vykonané komplexne. Zhotoviteľ bude povinný zabezpečiť odstránenie vyťaženého materiálu a ďalšie nakladanie s ním podľa platných predpisov v súlade s odporúčaniami Výskumného ústavu vodného hospodárstva a Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra – Výskumného ústavu pôdoznalectva a ochrany pôdy. Pri dodržaní podmienok pre nakladanie s vyťaženými nánosmi v závislosti od ich kvalitatívneho zloženia nemôžu na dotknutom území vzniknúť žiadne zdravotné riziká.

[5] Common Implementatiom Startegy for the Water Framework Directive (2000/60/EC). Technical Report - 2009 – 027. Guidance Guidance Document No. 20. Guidance Document on Exemptions to the Environmental Objectives. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2009. ISBN 978-92-79-11371-0; ISSN 1725-1087; N° Catalogue KH-AN-09-020-EN-N.

V. Záverečné zhrnutie

Na základe informácií uvedených v tomto návrhu na zmenu činnosti možno konštatovať, že:

A. Hydromelioračný kanál 01, ev. č. 5306 084 002 na území obce Ležiachov bol povolený podľa platných predpisov, z čoho vyplýva, že predmetná činnosť bola povolená a je realizovaná.

B. Zmena navrhovanej činnosti (rekonštrukcia hydromelioračných kanálov a osadenie stavidiel na zabezpečenie retencie vody) podľa kritérií uvedených v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (11. Poľnohospodárska a lesná výroba, položka číslo 3 „Vodohospodárske projekty pre poľnohospodárstvo vrátane melioračných zásahov“):

1. nedosahuje prahovú hodnotu ustanovenú v časti A (povinné hodnotenie od 500 ha);
2. nachádza sa v intervale ustanovenom v časti B (zisťovacie konanie od 10 do 500 ha).

Zmena navrhovanej činnosti podlieha zisťovaciemu konaniu podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z. z.

C. Na navrhovanú zmenu činnosti sa nevzťahuje osobitný predpis o prevencii závažných priemyselných havárií[6] z dôvodu zohľadnenia cieľov prevencie závažných priemyselných havárií a obmedzovania ich následkov na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok.

D. Podľa kritérií pre zisťovacie konanie ustanovených v prílohe č. 10 zákona č. 24/2006 Z. z. navrhovaná zmena činnosti:

I. Povaha a rozsah zmeny navrhovanej činnosti:

1. Rozsah zmeny navrhovanej činnosti:

kanál 01, ev. č. 5306 084 002 na území obce Ležiachov:
- Dĺžka 0,88 km;
- plocha ovplyvňovaného územia 22 ha.

2. Súvislosť s inými činnosťami (jestvujúcimi, prípadne plánovanými):

Nie je.

3. Požiadavky na vstupy:

Nie sú.

4. Údaje o výstupoch:

Zmena navrhovanej činnosti nebude:

a) znečisťovať ovzdušie,
b) vytvárať odpady,
c) produkovať odpadové vody a ani iné odpady,
d) spôsobovať hluk, vibrácie, žiarenie, teplo, zápach a iné negatívne vplyvy.

5. Pravdepodobnosť účinkov na zdravie obyvateľstva:

Nie sú.

6. Ovplyvňovanie pohody života:

Nemá vplyv.

7. Celkové znečisťovanie alebo znehodnocovanie prostredia:

[6] § 1ods. 2 zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zmena navrhovanej činnosti neznečistí a ani neznehodnotí prostredia. Po rekonštrukcii kanálov možno predpokladať nekvantifikovateľné zlepšenie:

a) plynulým a rýchlejším prúdením vody ako reakcie na zníženie odporu prostredia proti jej pohybu, čo sa prejaví:
   - zvýšením turbulencie prúdu a obsahu kyslíka vo vode;
   - zlepšením teplotného režimu a znížením prehrievania vody;
b) podmienok na vzájomnú hydraulickú interakciu vody v kanáli s podpovrchovou vodou na priľahlých územiach;
c) podmienok na vznik stabilnej biologickej rovnováhy;
d) obmedzením podmienok na eutrofizáciu zmenou teplotných podmienok a priebežným odplavovaním látok, ktoré stimulujú nadmerný rast siníc, rias a vyšších rastlinných foriem;
e) odstránením nánosov z hydromelioračných kanálov a ich uložením na vhodné miesta podľa platných predpisov sa preventívne zabráni možnostiam nepriaznivého ovplyvnenia kvality vody v územne príslušných útvaroch povrchovej a podzemnej vody.

8. Riziko nehôd:

   S realizáciou navrhovanej činnosti nie je spojené riziko nehôd vyplývajúce z použitých látok a technológií a tiež nehrozia žiadne ďalšie riziká.

II. Miesto vykonávania navrhovanej zmeny činnosti:

1. Súčasný stav využitia územia:

   Rekonštruovaný hydromelioračný kanál vedie čiastočne cez obec Ležiachov a čiastočne na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodársky využívaného územia.

2. Súlad navrhovanej činnosti s platnou územnou plánovacou dokumentáciou:

   Rekonštrukcia hydromelioračného kanála je v súlade s platnou územnou plánovacou dokumentáciou.

3. Relatívny dostatok, kvalitu a regeneračné schopnosti prírodných zdrojov v dotknutej oblasti:

   Zmena navrhovanej činnosti (rekonštrukcia hydromelioračného kanála a osadenie stavidla/stavidiel na zabezpečenie retencie vody) zlepší kvalitu poľnohospodárskej pôdy odvádzaním prebytočnej vody v mokrých obdobiach a dotovaním pôdnej vlahy v obdobiach sucha.

4. Únosnosť prírodného prostredia:

   V oblasti hydromelioračných kanála ev. č. 5306 084 002 na území obce Ležiachov nie sú chránené alebo iným spôsobom významné:
   a) močiare,
   b) pobrežné oblasti riek, jazier, nádrží,
   c) pohoria a lesy,
   d) chránené územie, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok, chránené vtáčie územie alebo navrhované chránené vtáčie územie, chránená vodohospodárska oblasť,
   e) oblasť významná z hľadiska výskytu, ochrany a zachovania vzácnych druhov fauny a flóry,
   f) oblasť, v ktorej už bola vyčerpaná únosnosť prírodného prostredia,
   g) husto obývaná oblasť,
   h) historicky, kultúrne alebo archeologicky významná oblasť.

III. Význam očakávaných vplyvov

Zmena navrhovanej činnosti bude mať pozitívny vplyv na životné prostredia v dotknutom území.

VI. Prílohy

1. Predchádzajúce posudzovanie zmena navrhovanej činnosti:
   Navrhovaná činnosť doteraz nebola posudzovaná podľa zákona č. 24/2006 Z. z.
2. Mapy širších vzťahov
   Prehľadné mapy sú na konci tohto podnetu.
3. Výpis z katastra nehnuteľností
   Vzťah k pozemkom, na ktorých sa nachádzajú hydromelioračné kanály a oprávnenia navrhovateľa zmeny navrhovanej činnosti na stavebnú úpravu alebo zmenu časti hydromelioračnej stavby ustanovuje § 53a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov v znení čl. IV. 2. bodu zákona č. 262/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Predmetné ustanovenie zákona č. 364/2004 Z. z. nadobudlo účinnosť dňom 01.12.2015.
4. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti
   Rekonštrukciu bude vykonávať zhotoviteľ, ktorý bude vybraný podľa výsledkov verejného obstarávania. Dokumentáciu k zmene navrhovanej činnosti vyhotoví zhotoviteľ.

VII. Miesto a dátum spracovania

Bratislava
november 2016

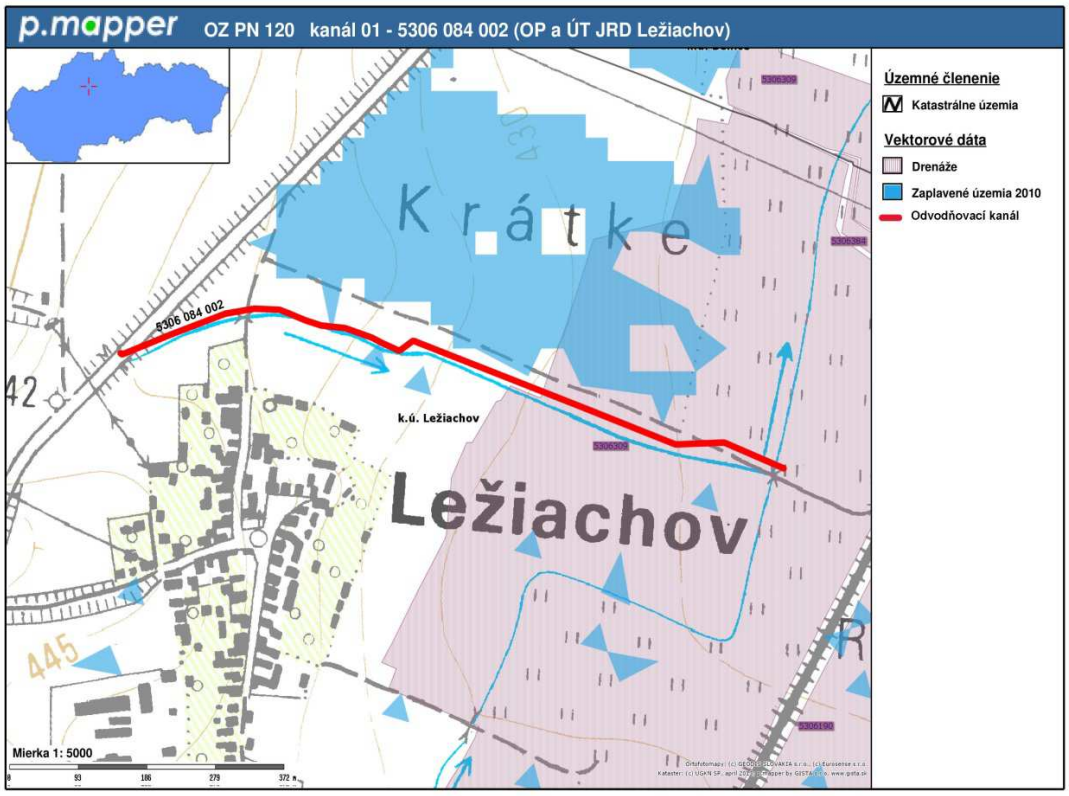
VIII. Údaje o spracovateľovi oznámenia

Ing. Martin Bačík, PhD.
Hydromeliorácie, š. p.
Odbor špeciálnych vodohospodárskych činností
Vrakunská 29
825 63 Bratislava 211
Tel.: +421 2 402 58 291
Fax: +421 2 452 48 946
e-mail: bacik@hmsp.sk

IX. Oprávnený zástupca navrhovateľa

Ing. Mária Ondrušová
poverená výkonom funkcie riaditeľa
Hydromeliorácie, š. p.
Vrakunská ulica č. 29
825 63 Bratislava 211
Tel.: +421 2 4342 2931
+421 2 4025 8212
Fax: +421 2 4524 8946
e-mail: info@hmsp.sk

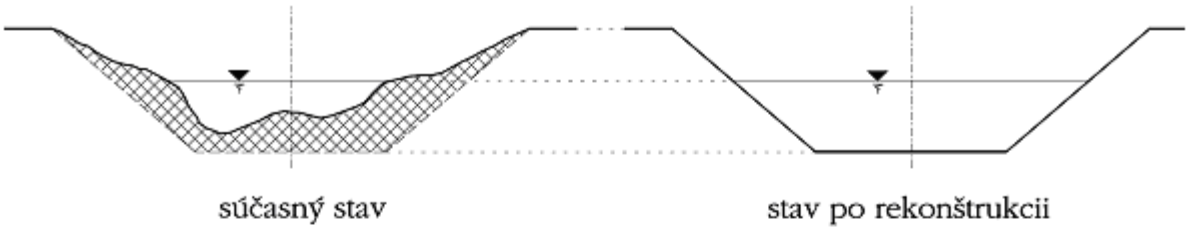
X. Mapová a iná obrazová dokumentácia

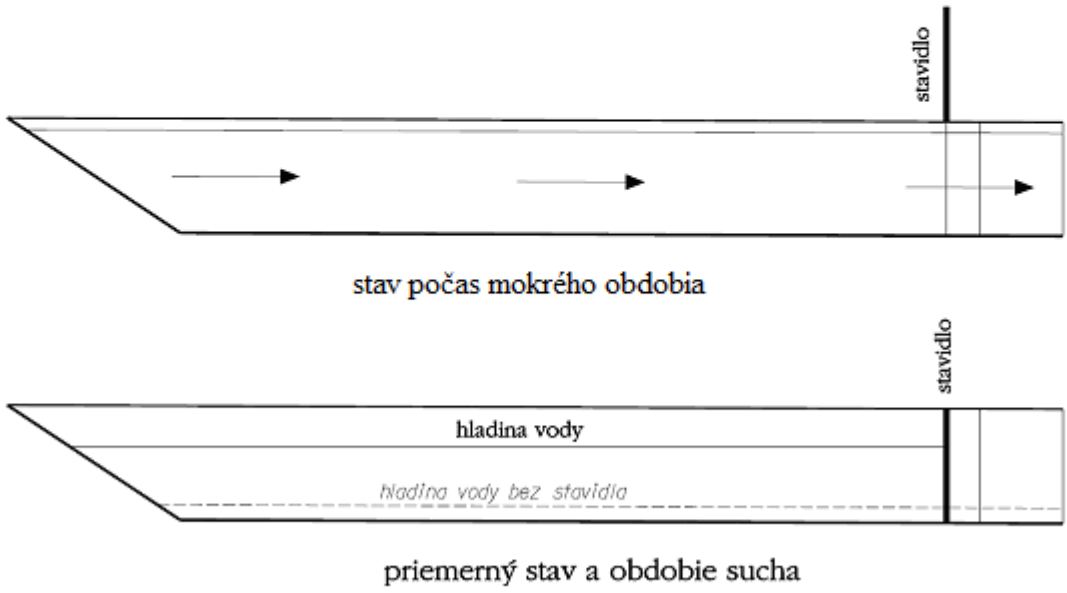
Obr. X.1. Kanál (ev. č. 5306 084 002) v obci Ležiachov

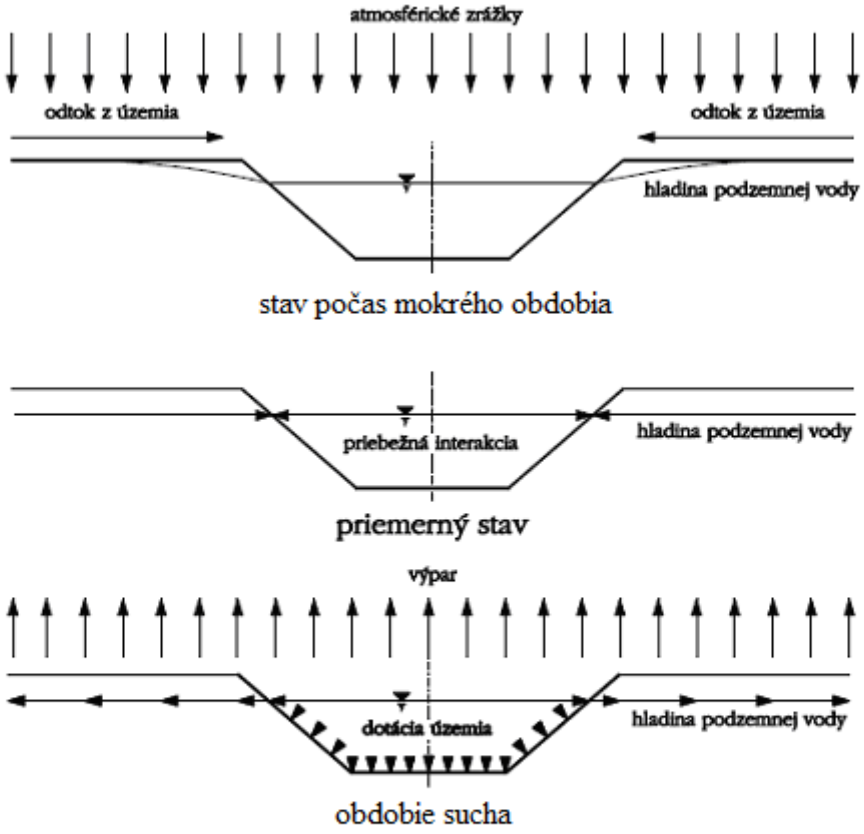
Obr. X.2. Kanál (ev. č. 5306 084 002) v obci Ležiachov

Obr. X.1 Schéma konštrukcie kanála

Obr. X.2. Schéma funkcie počas mokrého obdobia, priemerného stavu a obdobia sucha (pozdĺžny profil)

Obr. X.3 Schéma funkcie kanála počas mokrého obdobia, priemerného stavu a obdobia sucha (priečny profil)